

özleşme ve eklerine uygun olduğu ve geçici kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızaların bulunmadığı belirtilerek geçici kabulün yapıldığı, geçici kabul işleminin iş sahibi bölge müdürü tarafından onaylandığı, yine .. tarihinde idare elamanı davalılar, ... ve dava dışı ... 'dan oluşan kabul komisyonunun incelemesi sonucu işin sözleşme ve eklerine uygun olduğu ve kesin kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızaların bulunmadığı, ancak çatıda kiremitlerin kırıldığı

**150,00 TL nefaset kesintisi
asansör panelinin tahrip
olması sebebi ile 200,00 TL
nefaset kesilmesi gerektiği
belirtilerek kesin kabulün
yapıldığı, kesin kabul
işleminin iş sahibi bölge
müdürü tarafından onaylandığı
davalı yüklenicinin ...tarihli
dilekçesi üzerine 22.12.2006
tarihinde 1 nolu hak
edış raporunun
düzenlendiği, hak edış raporu
ile 104,430,00 TL'nin
yükleniciye ödendiği
anlaşılmaktadır.**

15. Hukuk Dairesi

2016/819 E. , 2016/2005 K.

"İçtihat Metni"

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki

davalı ... ile davalı-birleşen dosya davacısı ...ve davacı-birleşen dosya davalısı ... vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyet cetveli ile pursantaj listelerinde yer almasına ve **hak ediş** raporları ile yükleniciye bedeli ödenmesine rağmen, idare müfettişi eliyle yapılan teftiş sırasında yapılmadığı anlaşılan 5 kalem imalâta yaklaşık maliyet cetvelindeki fiyatlara göre yersiz yere 16.434,45 TL ödendiği, 5 kalem imalâtın ise pursantaj listesindeki miktara göre eksik yapıldığı bu sebeple yaklaşık maliyet listesindeki fiyatlara göre yersiz yere 25.857,50 TL fazla ödemede bulunduğu yine davalı tarafından yapılan 2 kalem fazla imalât bedelinin 6.958,91 TL olduğu bu bedelin mahsubu ile 41.692,99 TL fazla ödeme yapılmak sureti ile idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici şirket ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanlarından tahsili istemine ilişkindir. Birleşen dava ise yüklenici şirket tarafından sözleşme dışı fazla iş bedelinin tahsiline ilişkin iş sahibi Genel Müdürlüğüne açılan alacak davasıdır. Mahkemece asıl davanın kısmen kabulüne birleşen davanın reddine dair verilen karar davacı iş sahibi, davalılardan ... ile davalı yüklenici vekilince temyiz edilmiştir.

Mülkiyeti davacı idareye ait olan ve ... Konak'ta bulunan Serbölük vakıf işhanı'nın bir kısım onarım işlerine ilişkin projenin İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.11.2008 tarih ve 4387 sayılı kararıyla onandıktan sonra Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün yaptığı görevlendirme sonucu davalılar ..., ..., ... ve tarafından belirlenen yaklaşık maliyetin idare tarafından onaylanması sonucu çıkılan ihalede işi davalı yüklenici ... Yapı Ltd Şti' ye

verilerek .../06/2006 tarih ve yevmiye nolu sözleşme imzalanmış, yer teslimi yapılarak yüklenici tarafından işe başlanmıştır. Sözleşmenin 6. maddesine göre türü “Anahtar teslimi götürü bedel” olup miktarı da 88.500,00 TL’dir. Sözleşmenin 7. maddesinde KDV sözleşme bedeline dahil olmayıp iş sahibi tarafından ayrıca yükleniciye ödeneceği kabul edilmiştir.

Yüklenicinin işin tamamlandığına dair 28.07.2006 tarihli dilekçesi ve idare elamanı davalılar ... , ... ve dava dışı ... ’den oluşan kabul komisyonunun incelemesi sonucu 20.10.2006 tarihli işin sözleşme ve eklerine uygun olduğu ve geçici kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızaların bulunmadığı belirtilerek geçici kabulün yapıldığı, geçici kabul işleminin iş sahibi bölge müdürü tarafından onaylandığı, yine 24.04.2008 tarihinde idare elamanı davalılar, ... ve dava dışı ... ’dan oluşan kabul komisyonunun incelemesi sonucu işin sözleşme ve eklerine uygun olduğu ve kesin kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızaların bulunmadığı, ancak çatıda kiremitlerin kırıldığı 150,00 TL nefaset kesintisi asansör panelinin tahrip olması sebebi ile 200,00 TL nefaset kesilmesi gerektiği belirtilerek kesin kabulün yapıldığı, kesin kabul işleminin iş sahibi bölge müdürü tarafından onaylandığı davalı yüklenicinin 28.07.2006 tarihli dilekçesi üzerine 22.12.2006 tarihinde 1 nolu **hak ediş** raporunun düzenlendiği, **hak ediş** raporu ile 104,430,00 TL’nin yükleniciye ödendiği anlaşılmaktadır.

Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği, mahal listesinin koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararına aykırı hazırlanıp hazırlanmadığı ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapılıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre hak ettiğinden fazla ödeme yapılıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği

imalâtta fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve fiyatların koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararı ve işin niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ve fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir.

Diğer yandan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dökümanlarındaki fiyatların piyasa fiyatlarının üzerinde tespit edildiği, mahal listesinin abartılı olarak düzenlendiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden, yaklaşık maliyet cetveli ve ihale dökümanlarındaki fiyatların belirlenmesinde görevli idare elemanları fiyatlar ve imalâtların yüksek belirlenmesi ile fazla ödeme yapılmasında kusurlu olduklarının saptanması halinde bu sebeple oluşan idare zararından, kontrol görevi olup bu görevi ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları da haksız fiil hükümlerine göre kusurlarıyla oluşan fazla ödemeden kaynaklı idare zararından sorumludurlar.

Dosya kapsamından geçici kabul işlemleri yapılmakla birlikte kesin kabul ve kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmakta ise de; yüklenici tarafından onarım işi bitirildiği belirtilerek iş sahibine teslim edildiği ve 1 adet hakediş belgesinin düzenlendiği, davacı idare tarafından da fazla ödeme yapıldığı ve idare zarara uğratıldığından bahisle eldeki dava açıldığına göre, mahkemece tasfiye kesin hesabının çıkartılarak sonucuna göre fazla ödeme yapıp yapılmadığı, davacı idarenin zarara uğrayıp uğramadığı ve davalıların hangi hukuki sebeplerle sorumlu olacaklarının tespiti gerekir. Bu durumda, mahkemece öncelikle sözleşme eki ihale evrakları ve dökümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin sözleşme tarihi itibarıyla gerçek piyasa fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile ilgili meslek kuruluşlarından mahkemece sorularak tespit edildikten sonra bilirkişi kurulundan yaklaşık maliyet cetveli, mahal listesi, ihale evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmâl ve kusurları bulunup bulunmadığı varsa dereceleri ve miktarları ile davalı

yüklenicinin sözleşme ile eki ihale dökümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebiyle kendisine ne miktarda fazla ödeme yapıldığı, kontrol ile geçici kabul komisyonunda görevli olan davalı idare elemanlarının kontrol ve denetim görevini ihmal sebebiyle fazla ödemeye neden olup olmadıkları ve miktarı konusunda gerekçeli ve denetime elverişli ek rapor alınıp, Mahkemesi'nin 2010/ Esas sayılı ceza dava dosyası da dikkate alınarak davalı yüklenicinin, ihale evraklarında fiyatın yüksek belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı değerlendirilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile davanın kısmen kabulü ile istirdadına karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün temyiz eden davacı iş sahibi idare, davalı yüklenici ve davalı idare elemanı ... yararına BOZULMASINA, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden davalı-birleşen dosya davacısı Şti.'ne ile ...'e ve davacı-birleşen dosya davalısı ...'ne geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 30.03.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.